

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL



ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (març 2020)



ISASI MARTÍNEZ, Carmen; RAMOS REMEDIOS, Emilia; SÁNCHEZ GONZÁLEZ DE HERRERO, María Nieves. *El léxico de los documentos del monasterio de Sant Salvador de Oña (siglos X-XIII).* A Coruña: Universidade da Coruña, 2017. Anexos de Revista de Lexicografía, 40. 192 pàgs. [17 x 24].

Revisió del lèxic que consta en 249 documents relacionats amb el monestir de San Salvador de Oña. Aquests abarquen l'etapa compresa entre els anys 944 i 1279; i han estat reeditats digitalment. Sembla que els documents més antics presenten nombroses confusions, per la gran quantitat de còpies o imitacions dels originals visigòtics. S'ha observat les dades de les còpies i conclouen que n'hi ha disset que no procedeixen de Burgos, sinó d'Àlava, La Rioja o Palència. Tanmateix quatre son del s. X, dinou del s. XI, cinquanta-set del s. XII i la resta del s. XIII. Sembla que la majoria fa referència a donacions (uns 70), escriptures de canvi, permutes (uns 50) i alguns son compra-vendes (uns 30). Tot i que també es poden trobar contractes d'arrendament, concessions, furs i la seva revisió, demandes, préstecs, pactes monàstics, etc.

Les autors destaquen la varietat del castellà al nord de Burgos, i mostren les variacions lèxiques castellanes de l'Edat Mitjana en aquesta zona. Aporten una descripció i comparació amb altres fonts, si bé no exposen exhaustivament tot el lèxic inclòs a la documentació. L'anàlisi els permet delimitar de forma cronològica i geogràfica les paraules i senyalen les aportacions de J. del Álamo que va publicar la col·lecció diplomàtica del monestir durant els anys 50 del segle passat.

S'estructura el treball en tres àmbits: 1) lèxic jurídic: donacions, canvis, compravendes, rendes, tributs, l'administració de justícia, impostos, pobladors i oficis; 2) a continuació detallen els aspectes relatius al mitjà natural i rural; 3) finalment aprofundeixen en la vida quotidiana: la producció i transformació dels recursos naturals, construccions, vestits i útils, aixovar i aliments.

Mostren per tant el vocabulari propi de la zona i la seva substitució. Així com les veus pròpies d'una comunitat més amplia com eren les zones de Lleó i Aragó. Identifiquen el sentit de la terminologia per construir un mapa de la variació lèxica en el castellà medieval de la zona nord del territori. S'inclouen les referències bibliogràfiques i un índex terminològic amb el qual es poden localitzar en el text les paraules estudiades.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Revisión del léxico que consta en 249 documentos relacionados con el monasterio de San Salvador de Oña. Estos abarcan la etapa comprendida entre los años 944 y 1279; y han sido reeditados digitalmente.

ÍNDICE HISTÓRICO ESPAÑOL



ISSN: 0537-3522

CEHI- Universitat de Barcelona (març 2020)

Al parecer los documentos más antiguos presentan numerosas confusiones debido a la gran cantidad de copias o imitaciones de los originales visigóticos. Se han observado las fechas de las copias y concluyen que hay diecisiete que no proceden de Burgos, sino de Álava, La Rioja o Palencia. Asimismo, cuatro son del s. X, diecinueve del s. XI, cincuenta del s. XII y el resto del s. XIII. Parece que la mayoría se refiere a donaciones (unos 70), escrituras de cambio, permutes (unos 50) y otros son compra-ventas (unos 30). A pesar de que también se pueden encontrar contratos de arrendamiento, concesiones, fueros y su revisión, demandas, préstamos, pactos monásticos, etc.

Los autores destacan la variedad del castellano en el norte de Burgos, y muestran las variaciones léxicas castellanadas de la Edad Media de dicha zona. Aportan una descripción y comparación con otras fuentes, si bien no exponen exhaustivamente todo el léxico incluido en la documentación. El análisis les permite delimitar de forma cronológica y geográfica las palabras y señalan las aportaciones de J. del Álamo quien publicó la colección diplomática del monasterio durante los años 50 del siglo pasado.

Se estructura el trabajo en tres ámbitos: 1) léxico jurídico: donaciones, cambios, compra-ventas, rentas, tributos, la administración de justicia, impuestos, pobladores y oficios; 2) a continuación detallan los aspectos relativos al medio natural y rural; 3) finalmente profundizan en la vida cotidiana: la producción y transformación de los recursos naturales, construcciones, vestidos, utensilios, ajuar y alimentos.

Muestran por lo tanto el vocabulario propio de la zona y su sustitución. Así como las voces propias de una comunidad más amplia como eran las zonas de León y Aragón. Identifican el sentido de la terminología para construir un mapa de la variación léxica en el castellano medieval de la zona norte del territorio. Se incluyen las referencias bibliográficas y un índice terminológico con el cual se pueden localizar en el texto las palabras estudiadas.

IHE
(Secretaría de la revista)